

Fins al principi del segle XVII seguia un curs diferent de l'actual: creuava el centre urbà de la ciutat a través de l'actual traçat de la Rambla, carrer Unió, plaça del Mercat i passeig del Born, dividint la ciutat, des de l'època musulmana, en dos grans espais comunicats per ponts iguals, desembocant vora s'Hort del Rei, a la badia de Palma.

Mes, el pas del torrent enmig del tram urbà va ser, des d'antic, una sèria preocupació per als ciutadans d'aquell temps per les freqüents avingudes que provocaren més d'una vegada catastròfiques inundacions i també per la insalubritat deguda a les aigües estancades i als residus que s'hi acumulaven. Aquests problemes feren preveure una eventual desviació del curs del torrent fora de les murades, projecte ja proposat el segle XIV, durant el regnat de Jaume II, tot i que no es dugué a terme fins l'any 1613.

Les inundacions

Sa Riera ha estat famosa per les seves inundacions. Una de les més impressionants, segons conten les cròniques, fou, sens dubte, la de 1403, la nit del 14 d'octubre en què, de forma inesperada, les aigües romperen la murada i negaren la part baixa de la ciutat arrasant nombrosos habitatges. Les pèrdues humanes foren quantioses. Uns 5.000 ciutadans perderen la vida. S'explica pel fet de ser de nit i també degut a la feblesa de les cases, la majoria de tàpia (fang assecat al sol).

Després tingueren lloc les de l'any 1444, en què les aigües envaïren la part baixa i negaren el pla del Carme (Rambla) i l'església, fent malbé dos ponts i moltes cases. El 1618, en plena desviació i degut a unes fortes pluges, les aigües baixaren amb gran força obrint-se camí i intentant recuperar l'antic llit. La del 7 de novembre de 1635, tornà a ser violenta. Començà amb una pluja intensa i calabruix i sa Riera, en poca estona, cresqué i sortí de mare. Les campanes de la Seu tocaren, es tragué la Vera Creu i davant la Porta de la Mar es feren sentides i fervoroses rogatives. Al segle XVIII n'hi va haver tres que aconseguiren entrar dins la ciutat i recuperar l'antic recorregut.

La desviació del llit del torrent, les obres de consolidació i, més tard, el enderrocament de la murada han aconseguit vèncer el problema. L'actual llit va ser reblit amb terra, el que produí l'aparició de grans esplanades: la Rambla i el Born, uns dels espais urbans més emblemàtics de ciutat.

M. Costa i Llobera, en el seu poema *La corona de semprevives*, li dedicà aquests versos

**Muda i trista la Riera
besa el marge del fossar
desolada torrentera
que ni sols la primavera
fa alegrar**

És que, per aquestes terres nostres, o no plou o plou fora mida, com ens ho demostra aquesta història del nostre torrent ciutadà.